

El passat mes de febrer el Parlament de les Illes Balears va aprovar per unanimitat l'adhesió a la Declaració de Biscaia sobre el dret al medi ambient, segons una proposició no de llei que havia estat presentada per tots els grups, Popular, Socialista, PSM Entesa Nacionalista, Esquerra Unida i Ecologista i Mixt. D'aquesta manera el legislatiu autonòmic es feia ressò d'una declaració sorgida un any abans a Bilbao arran de la celebració d'un seminari internacional sobre dret al medi ambient promogut per la UNESCO i l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans.

El Parlament de les Illes Balears en defensa del dret al medi ambient

GEA

En el text de la Proposició no de llei, tot l'arc parlamentari de les Illes Balears es fa ressò de la creixent conscienciació mediambiental de la nostra societat i que "en els darrers anys ha crescut, de manera molt important, la consciència de la pressió gairebé insuportable que l'activitat humana exerceix sobre els ecosistemes i sobre els recursos. La crisi ecològica arriba a proporcions desmesurades, i l'assoliment de la sostenibilitat esdevé una condició tant de la preservació de l'equilibri ecològic com del benestar humà. Per aquest motiu, un nombre de gent cada vegada més gran comprèn la necessitat de considerar els drets ambientals com a part del patrimoni col·lectiu que conforma els drets humans".

Aquest és el text de la Declaració de Biscaia:

DECLARACIÓ DE BISCAIA SOBRE EL DRET AL MEDI AMBIENT

El Seminari Internacional sobre el dret al medi ambient, celebrat a Bilbao del 10 al 13 de febrer del 1999 sota els auspicis de la UNESCO i de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans,

CONSIDERANT que ja el 1972, la *Declaració de la Conferència de les Nacions Unides sobre el Medi Humà*, en el seu Principi I, proclamà que l'home té el dret fonamental a la llibertat, la igualtat i el gaudi de condicions de vida adequades en un medi de qualitat que li permeti dur una vida digna i gaudir de benestar, i té la solemne obligació de protegir i millorar el medi per a les generacions presents i futures,

CONSIDERANT que posteriorment la *Declaració de Río de Janeiro sobre Medi Ambient i el Desenvolupament del*

1992, assenyalà que els éssers humans constitueixen el centre de les preocupacions relacionades amb el desenvolupament sostenible i que tenen dret a una vida saludable i productiva en harmonia amb la natura.

CONSIDERANT que instruments de caràcter regional, tals com la *Carta Africana dels Drets Humans i dels Pobles* del 1981, el *Protocol de San Salvador sobre Drets Econòmics, Socials i Culturals* del 1988 i el *Conveni sobre l'Accés a la Informació, la Participació Pública en la presa de Decisions i l'Accés a la Justícia en Qüestions Mediambientals*, adoptat per la Quarta Conferència Ministerial per al Medi Ambient a Europa, celebrada a Dinamarca del 23-25 de juny del 1998, també han desenvolupat el principi així plantejat.

CONSIDERANT així mateix la *Convenció sobre la Diversitat Biològica* del 1992, la *Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic* del 1992, la *Convenció de les Nacions Unides de Lluita contra la Desertització en els Països Afectats per Sequera Greu i/o Desertització*, en particular a Àfrica del 1994, i el *Conveni 169 de l'Organització Internacional del Treball sobre Pobles Indígenes i Tribals a països independents* del 1989.

CONSIDERANT que la Resolució 45/94, adoptada el 14 de desembre del 1990 per l'Assemblea General de les Nacions Unides, declara que tota persona té el dret de viure en un medi ambient adequat per tal de garantir la seva salut i el seu benestar.

CONSIDERANT que l'Institut de Dret Internacional, a la seva sessió d'Estrasburg el 1997, declarà que "tot ésser humà té dret de viure en un medi ambient sa".

CONSIDERANT que cada vegada més Constitucions nacionals proclamen el dret al medi ambient,

SUBRATLLANT la universalitat, indivisibilitat i interdependència de totes els drets humans,

RECONeixENT que el dret al medi ambient pot exercir-se, tant a títol individual com en associació amb d'altres persones, davant dels poders públics i que ha de ser protegit mitjançant l'acció solidària de tots els protagonistes de la vida social: individus, comunitats, poders públics i entitats provades.

CONSIDERANT que no es pot exercir el dret al medi

ambient si no es disposa d'informació en quantitat i qualitat suficient,

SUBRATLLANT la necessitat que el dret humà al medi ambient sigui reconegut en un instrument jurídic d'abast universal,

PROPOSA, per tant, a la Comunitat Internacional i, en especial, a les Nacions Unides i Organitzacions de caràcter mundial i regional, que examinin la *Declaració de Biscaia sobre el dret al medi ambient* i, si pertoca, adoptin les mesures oportunes per al reconeixement efectiu d'aquest dret,

Article 1. Dret al medi ambient.

1. Tota persona, tant a títol individual com en associació amb altres, té el dret de gaudir d'un medi ambient sa i ecològicament equilibrat.

2. El dret al medi ambient és un dret que pot exercir-se davant dels poders públics i les entitats privades, sigui quin sigui el seu estatut jurídic en virtut del dret nacional o internacional.

3. El dret al medi ambient s'ha d'exercir de forma compatible amb els altres drets humans, inclòs el dret al desenvolupament.

4. Tota persona té dret al medi ambient sense cap tipus de discriminació per motius de raça, color, sexe, idioma, religió, opinió política o de qualsevol altra índole.

Article 2. Deure de protecció del medi ambient.

1. Tota persona, tant a títol individual com en associació amb altres, té el deure de protegir el medi ambient i de fomentar aquesta protecció en l'àmbit nacional i internacional.

2. Els poders públics i les organitzacions internacionals tenen la responsabilitat de protegir i, si pertoca, restaurar el medi ambient per tots els mitjans que entrin a l'àmbit de la seva competència. Aquesta responsabilitat es durà a terme, en particular, mitjançant:

a) La protecció, conservació, eventual restauració i prevenció del deteriorament de la biosfera, geosfera, hidrosfera i atmosfera.

b) L'ús racional i sostenible dels recursos naturals.

c) La promoció de models de producció i de consum que contribueixin al desenvolupament sostenible.

d) La integració de les exigències per a la protecció del medi ambient a les polítiques públiques i a les activitats privades, tenint en compte el principi de no discriminació.

3. Tots els Estats i, en particular, els Estats veïns, hauran de cooperar entre si en la defensa del medi ambient i en la lluita contra la contaminació sigui quin sigui el seu origen.

4. Els Estats vetllaran per tal que no s'introdueixin modificacions desfavorables i irreversibles del medi ambient que puguin atemptar contra la salut de les persones i el benestar col·lectiu.

Article 3. Dret al medi ambient i les generacions futures.

1. Les generacions futures tenen dret a heretar un medi ambient sa i ecològicament equilibrat

2. L'Estat té l'obligació de vigilar la qualitat i la diversitat del medi ambient i, en particular, d'avaluar anticipadament les conseqüències a llarg termini per al medi ambient de la realització o execució de grans projectes.

Article 4. Transparència administrativa i drets de les persones en matèria mediambiental.

1. Els procediments de decisió dels poders públics i dels organismes internacionals sobre els assumptes que tenen relació amb el medi ambient, es regiran pel principi de transparència. Aquest principi exigeix el reconeixement dels drets de participació i de ser informat.

2. Tota persona té el dret, per si, en associació amb d'altres o a través dels seus representants, a participar en l'elaboració de les polítiques públiques i de qualsevol mesura relativa al medi ambient.

3. Així mateix, qualsevol persona té dret a accedir a la informació sobre el medi ambient sense necessitat d'acreditar un interès determinat. Aquest dret solament podrà ser limitat per motius justificats i establerts legalment.

4. El dret de ser informat serà garantit, a més, mitjançant la publicació i difusió d'informes periòdics sobre l'estat del medi ambient.

Article 5. Dret a un recurs efectiu.

Tota persona o grup de persones el dret a un medi ambient sa i ecològicament equilibrat de la qual hagi estat

Article 8. Responsabilitat compartida.

En consonància amb els principis de solidaritat internacional i responsabilitat compartida, però diferenciada sobre la protecció del medi ambient, els països desenvolupats haurien d'enfortir la cooperació amb els països en vies de desenvolupament.

Turisme ornitològic a s'Albufera.

violat, o que posseeixi informació sobre aquesta violació, haurà de tenir un recurs efectiu davant una instància nacional i internacional.

Article 6. Dret a la reparació.

1. Qualsevol persona o grup de persones el dret a un medi ambient sa i ecològicament equilibrat de la qual hagi estat violat i hagi sofert dany ambiental, tindrà dret a exigir i a obtenir la reparació corresponent, sense perjudici de la restauració del medi ambient.

Article 7. Educació i sensibilització sobre el medi ambient.

1. L'educació i la sensibilització, en tots els seus nivells i per tots els mitjans, hauran de capacitar les persones per desenvolupar un paper útil en la protecció del medi ambient.

2. Els estats i les organitzacions internacionals haurien d'adoptar les mesures educatives necessàries per assegurar el respecte i la protecció del dret de les persones a un medi ambient sa i ecològicament equilibrat.

3. Les mesures assenyalades a l'apartat anterior haurien d'incloure programes d'ensenyament i d'educació, amb la col·laboració de les organitzacions no governamentals.

Article 9. Aplicació del dret al medi ambient.

1. Els estats i les organitzacions internacionals haurien d'adoptar totes les mesures necessàries per tal de garantir el dret a un medi ambient sa i ecològicament equilibrat reconegut en aquesta Declaració.

2. Els poders públics haurien d'elaborar i mantenir actualitzada la informació sobre el medi ambient que els afecti, i establir-ne sistemes per a la recopilació i classificació. Així mateix, aquesta informació es referirà a activitats existents o en projecte que puguin afectar el medi ambient.

3. Igualment, els estats i les organitzacions internacionals, sustentant-se en la cooperació i la solidaritat internacionals, haurien d'eradicar la pobresa, per la seva íntima vinculació amb el dret al medi ambient, i adoptar les mesures necessàries i adequades per aconseguir aquest objectiu.

4. En l'execució de les mesures necessàries per tal de garantir l'exercici efectiu del dret al medi ambient, s'hauria de prestar una especial atenció a les persones i als grups vulnerables.

Feta a Bilbao, dia 12 de febrer de l'any 1999.